

Mevduatta Garanti Uygulaması:

Bankacılık sistemine güven duyulması mevduat için temel koşuldur. Mevduata kurumsal bir güvence sağlanması hem toplumun likit servetinin korunması hem de ekonomiye kaynak sağlanması yollarının açık tutulması açılarından önemlidir. Ancak bankalar arasındaki rekabet koşulları bu garantiden olumsuz etkilenebilir. Ülkemizde mevduatın ve katılım fonlarının sigortalanması yetki ve görevi, bir kamu tüzel kişiliği olan **Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF)** aittir.

Türkiye'de faaliyet gösteren bir kredi kuruluşunun yurt içi şubelerinde, Türk Lirası, döviz ve kıymetli maden (altın) cinsinden ve sadece gerçek kişiler adına açılmış olan; tasarruf mevduatı hesaplarının anaparaları ile bu hesaplara ilişkin faiz reeskontları toplamı ile katılma hesapları birim hesap değerleri ve özel cari hesaplar, kişi başına **100.000 Türk Lirasına** kadar sigorta kapsamındadır.

KAPSAM DIŐI KALAN MEVDUAT

Ancak 100.000 Türk Liralık limit içerisinde kalsa dahi Hesap sahiplerine;

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödeme yapılacak mevduat bankasının faaliyet izninin kaldırıldığı tarih itibariyle mevduat hesaplarına tahakkuk ettirdiği faizlerin, mevduat toplamı en yüksek beş mevduat bankasına uygulanacak faiz oranlarının ortalaması ile bu bankaca kamuya ilan edilen ve Merkez Bankasına bildirilen azami faiz oranları üzerinden hesaplanacak tutarları aşan kısmı sigorta kapsamında değildir.
- Tasarruf mevduatı dışındaki mevduat türleri,
- Bankaların yurt dışındaki şubelerinde açılan mevduat hesapları,
- Bankanın hakim ortakları, yönetim ya da müdürler kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür ve yardımcıları ile bunların ana, baba, eş ve velayet altındaki çocuklarına ait mevduat,
- Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerleri kapsamına giren mevduat,
- Kıyı bankacılığı faaliyeti göstermek üzere kurulan bankalardaki mevduat; sigorta kapsamında değildir.

Mevduat Hesaplarında Faiz Kuralları ve Hesaplamaları

TCMB yönetmelik ve tebliğleri uyarınca bankaların, Türk Lirası ve döviz üzerinden açılan mevduat hesaplarına uygulayacakları azami faiz oranları ile söz konusu oranlarda yapılacak değişiklikleri ilan tarihinden önce TCMB'na bildirmeleri; ayrıca bu faiz oranlarının banka şubelerinde halkın görebileceği biçimde ilan etmeleri gerekmektedir.

Bankalar önceden TCMB'na bildirmek koşuluyla faiz oranlarını istedikleri gibi değiştirilebilirler. TCMB'na bildirilen azami faiz oranlarını aşmamak koşuluyla, uygulanacak faiz oranları, bankalar ile mudiler arasında serbestçe belirlenebilmektedir.

Doğal olarak, mevduat faiz oranları ile katılma hesapları kar ve zarara katılma oranlarının değiştirilmesi durumunda önceden açılmış olan mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları ile katılma hesaplarına uygulanan kar ve zarara katılma oranları vadeleri sonuna kadar değiştirilemeyecektir.

FAİZ HESAPLAMASINDA VALÖR:

Faiz hesabına esas oluşturan tarihe valör tarihi denir.

- Paranın bankaya yatırıldığı günü takip eden ilk iş günü valör tarihidir.
- Bankada nakden veya mahsuben çekilen meblağların valörü aynı gündür.
- Vadeli hesaplar, vadelerinde çekilmeden yenilendikleri takdirde, önceki hesabın vade sonu tarihi yeni hesabın valör tarihi olmaktadır.
- Döviz tevdiat hesaplarında efektif teslimatı ile hesap açılırsa paranın bankaya yatırıldığı günü takip eden ilk iş günü valör olarak verilmekte, travellers, eurocheque ve banka çekeri ile açılacak hesaplarda ise valör tarihleri Muhabirlerden alınan ödeme emirleri ve yurtdışı temsilcilikler vasıtasıyla gelen havalelerde bankadan bankaya değişiklik göstermektedir.

- Senet tahsili, diğer banka çeki tahsili, muhtelif kıymetli evrak tahsili ve başka bir bankadan hesap devralınması gibi durumlarda valör; bankaca tahsilatın yapıldığı günü izleyen ilk işğünüdür.
- Alacaklı cari hesaplara kaydedilmek üzere diğer şubelere yapılan para yatırışlarında yatırım gününü izleyen işğünü,

- Diğer banka çeklerinin alacaklı cari hesaplara alacak kaydında şubeler arası işlemler de belirtilen şubeler TL hesabı ile ilgili valörleri izleyen işgünü valör olarak verilir.
- Makbuz ya da çek karşılığı ödemelerde aynı gün, Provizyon verilmek suretiyle yapılacak ödemelerde provizyon tarihi,

FAİZ HESAPLAMASINDA VADE:

Hesap açılışında, valör tarihi ile hesabın kapatılması için tespit edilen tarih arasındaki süredir. Vade sonu hesabın kapatıldığı (paranın çekileceği) tarihtir. Vadenin ay veya yıl olarak belirlenmesi halinde vade sonu, vadenin son bulunduğu ayda valör tarihine karşılık gelen gündür. Tatile denk gelirse sonraki iş günüdür.

FAİZ HESAPLAMASINDA GÜN SAYISI:

Faiz gün esasına göre hesaplanır. Faiz hesabına esas gün sayısına, valör tarihi dahil edilirken vadenin son günü dahil edilmez. Bir yıl 365-366 gün olarak hesaba alınır.

Mevduat Faiz Formülü:

Anapara x Gün Sayısı x Faiz Oranı

Faiz Tutarı = -----

100 x Bir Yılda ki Gün Sayısı

Sabit çarpan (faiz oranı / 365-366); faiz oranına bağılıolarak,

Adat (gün X tutar); bakiyenin tutarına ve hesapta kaldığı süreye göre değişmektedir.

Formül; "**Faiz = adet x sabit çarpan**" biçiminde yapılandırılarak bilgisayar yazılımlarında, seri hesaplamalarda kullanışlı olabilmektedir.

Bankaların müşterilerine ödeyecekleri mevduat faizleri üzerinden Bakanlar Kurulu'nca tespit edilecek oranlar üzerinden Gelir Vergisi (MSİGV) kesintisi (stopaj) yapılır.